

INDRUKKEN VAN DEN HOOFDREDACTEUR

„Een rede op zijn pas.”

SALOMO VERGELIJKT EEN REDE OP ZIJN PAS

Gesproken als gouden appels op zilveren gebeelde schalen. Van de encycliciek (pauselijke zendbrief), onlangs over de geheele wereld verbreid, kan met recht worden gezegd, dat zij zulk een woord „à propos,” een woord te rechter tijd is.

Ik bedoel hiermee niet, dat de Paus zulke schoone dingen voor de aandacht stelt. Integendeel, zijn woord wijst op zonden en verkeerdheden. Maar juist dáárom acht ik dit getuigenis in onzen tijd van zoo onschatbare waarde.

We mogen God wel danken, dat van zulk een invloedrijk persoon zulk een tijdwoord over de heele wereld tot geloovigen en ongeloovigen is gericht, en God bidden, dat deze ernstige en juiste rede niet maar worde gelezen, doch ook ter harte genomen.

De Paus gaat uit van Paulus': „Door de liefde van Christus gedrongen”, — ongetwijfeld het rechte uitgangspunt, als men een woord van vermaan wenscht te geven tot heil van de volken en de enkelen.

En dan wijst hij op de tegenwoordige crisis, die, volgens hem, wel de ergste en meest verspreide is sinds den zondvloed; want geen volk, geen staat, geen maatschappij, zaak of gezin is er, die niet zou lijden onder de gevolgen ervan.

Als groote oorzaak der crisis noemt hij: egoïsme, honger naar goud, begeerte naar aardse goederen. En in hoogen ernst zegt hij tot zijn vele hoorders, dat, als ieder persoonlijk zijn zaken had gedreven in een geest van Christelijke liefde, de wereld nooit zou zijn gekomen in den huidige toestand van hopelooze verwarring en toenemenden jammer.

Het is te hopen, dat vooral de Overheden zulk een woord van pas ter harte nemen; dat zij leeren beseffen, niet alleen vertegenwoordigers te zijn van hun eigen volk, en aansprakelijk voor handelingen van dat volk, maar dat zij ook verantwoordelijk zijn tegenover de geheele menscheid, omdat zij een deel ervan vormen.

Vooraf echter moeten wij, Christenen, naar zulke welgemeende vermaningen luisteren. Tegenover den geest onzer eeuw, tegenover de toenemende goddeloosheid, die al meer optreedt als een georganiseerde macht, tegenover het jagen naar aardsch bezit, waarvan oproerige elementen weer partij trekken om de menschen tot verzet te brengen jegens God, wijst de Paus op de macht van het persoonlijk, van het gemeenschappelijk gebed, en niet minder op de groote betekenis van de samenwerking aller Christenen als één groot front tegen de vijanden van God en de vijanden der menscheid.

De Paus herinnert ten slotte aan het woord van Christus: „Dit geslacht (dit soort van duivelsche macht) vaart niet uit, dan door bidden en vasten.” Soberheid in heel ons leven, scheiding van het kwaad, biddende afhankelijkheid van God, gemeenschapsgevoel, — het zijn de middelen, door God aan ons, Christenen, gegeven; niet het minst met het oog op het vreeselijke gevaar, dat ons thans dreigt door de phalanx (slagorde) der atheïstische communisten!

Ds J. L. PIERSON

UIT HET BEKENDE GESLACHT DER PIERSONS is hij gesproken; de beste tradities van het geslacht heeft hij voortgezet.

Men kent de plaats van Ds H. Pierson in den Reveilkring; hij was het daar, waar de oud-hollandsche ondeugd der tweedracht, der in eigen kampje willen wonen, der in eigen miniatuur waterschapje baas willen zijn, die ten slotte ook veel moois uit dien kring heeft vernietigd. De „oude dominé Pierson” was een man van eenheid, van synthese noemen we dat nu, zijn zoon is dat ook geweest. Hij wilde eenheid, op elk terrein waar het mogelijk was. Die eenheid der Christenen in ons land spreekt zich nog het duidelijkst uit op het terrein der organisatie van het Christelijk onderwijs, al is ze ook daar, helaas, nog onvolkomen, en spelen kerkisme en zekere clubgeest haar nog parten.

t Meest nog wordt die eenheid der Christelijke scholen

belichaamd in den Schoolraad voor de scholen met den Bijbel, die sedert 1 Juli 1890 heeft gewerkt aan de eenheid, en die tot Dinsdag 24 Mei 1932, dus bijna 42 jaren, heeft gestaan onder leiding van een Pierson, eerst tot 1912 van den vader, daarna van den zoon.

Er is, behalve een gevreesde, ook een gezegende „erfelijke belasting.” Wijlen de bekende Mackay zei het me eens, dat hij „erfelijk belast” was met de liefde voor het Christelijk onderwijs.

Datzelfde verschijnsel trad ook op bij den nu overleden schoolraad voorzitter. Hij moest optreden voor de Christelijke school, moest strijden voor wat hij haar recht meende. Maar hij wist ook, dat er gebouwd en opgebouwd en uitgebouwd moest worden. Daarbij was géén werk hem te zwaar, geen inspanning te groot. En hij heeft zegen gezien in zijn werk.

Daar waren de mannen, wier namen we in dankbaar gedenken noemen voor wat ze deden op politiek terrein voor de vrijmaking der school. Laat me slechts de grootsten noemen: Groen van Prinsterer, Kuiper, Lohman, De Visser.

Zóó een was Ds Pierson niet.

Ik geloof niet, dat hij ooit heeft getracht, een politieken rol te spelen.

Zijn taak lag op ander terrein: leiding geven aan de organisatorische samenbinding der afzonderlijke Christelijke scholen; samenbinding tot stand te brengen tusschen de verschillende organisaties, gedeeld naar kerkelijk en paedagogisch inzicht.

Door die organisatie, door die samenbinding moest de weg gebaad worden tot innerlijke versterking van het Christelijk onderwijs; moest ook de mogelijkheid worden geschapen, zwakken te helpen, conflicten, indien ze niet te voorkomen waren, op te lossen; van heel een volk, vóór de regeering, en indien het niet anders mogelijk was, tegenover de regeering positie te nemen, waar het gold de gemeenschappelijke belangen.

Met den vorig jaar overleden Jonkman heeft Ds J. L. Pierson de reorganisatie van den Schoolraad tot stand gebracht, waardoor zijn invloed zich heeft uitgebreid. Dat is alles stil werk, dat binnenkamers gebeurt. Er zijn geen kiezers bij betrokken, er is geen tribune, die moet toejuichen, de pers groote noch kleine, doet geen verslag van de discussies. En daardoor komen de mannen van het stille werk misschien minder naar voren, doch hun werk is er niet minder om. Integendeel.

Zulk werk heeft Ds Pierson gedaan.

En daarom ging er een schok van ontroering door de velen, die belangstellen in het werk der Christelijke School, toen ze van zijn nog geheel onverwacht verscheiden hoorden.

Jarenlang was hij voorzitter van de Schoolraad-examens. Velen ook onder de jongeren hebben hem daar leeren kennen en hoogachten om de strikt eerlijke, humane wijze, waarop hij de examens leidde; om de aangename manier, waarop hij zelf examineerde.

Een zelfde herinnering, die van den aangenamen mensch, zullen ook de duizenden bezoekers van de Schoolraadvergaderingen bewaren, die elk jaar na Paschen honderden naar de oude Bisschopsstad voeren.

Met hoe groote belangstelling werd zijn „schoolraadrede” aangehoord. Hij wist er iets eigens in te leggen. Hij trachtte niet „aangenaam” te zijn; kon zelfs scherp zijn in de beoordeeling der wetgeving; haast onbillijk soms in zijn klachten over den toestand van het Chr. onderwijs. Maar men luisterde naar hem, en nam altijd iets mee aan

